

Krajské volby 2012

zpráva z předvolebního výzkumu veřejného mínění pro

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

období sběru dat: 27. 9. 2012 – 30. 9. 2012

SC & C a STEM/MARK pro Českou televizi

září 2012

KRAJSKÉ VOLBY 2012 – MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

ZÁKLADNÍ INFORMACE O VÝZKUMU

ZÁKLADNÍ INFORMACE O VÝZKUMU

Zadavatel výzkumu	ČESKÁ TELEVIZE
Realizátoři výzkumu	SC & C spol. s r.o. a STEM/MARK, a.s.
Charakteristika výzkumu	Reprezentativní výzkum dospělé populace v daném kraji
Způsob výběru respondentů	Kvótní výběr podle pohlaví, věku, vzdělání a velikosti místa bydliště
Začátek sběru dat	27. 9. 2012
Konec sběru dat	30. 9. 2012
Finální velikost výběrového souboru	1.004 respondentů
Statistická chyba	Statistická chyba se u jednotlivých politických stran pohybuje v rozpětí od $\pm 1,2$ % do $\pm 4,1$ %
Způsob sběru dat	Kombinace CAPI (Computer-Assisted Personal Interviewing) a PAPI (Paper and Pencil Interviewing)
Struktura výběrového souboru	Pohlaví: Muži – 49 %; Ženy – 51 % Věk: 18-29 let – 20 %; 30-44 let – 28 %; 45-59 let – 26 %; 60 a více let – 26 % Vzdělání: ZŠ a Vyučení – 55 %, SŠ s maturitou – 33 %; VŠ – 12 % Velikost místa bydliště: do 1.999 – 15 %; 2.000-4.999 – 10 %; 5.000-19.999 – 13 %; 20.000-49.999 – 16 %; 50.000 a více – 46 %

KRAJSKÉ VOLBY 2012 – MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

PŘEHLED ZÁKLADNÍCH ZJIŠTĚNÍ

PŘEHLED ZÁKLADNÍCH ZJIŠTĚNÍ

- V Moravskoslezském kraji by v současné době s převahou zvítězila levice. S náskokem obsazuje první místo ČSSD (33,0 %). Následují KSČM (23,5 %), ODS (14,5 %), KDU-ČSL (6,5 %), TOP 09 a Starostové (4,0 %), Nezávislí (4,0 %) a další.
- Odhadovaná volební účast v tomto kraji je 48 %.
- Program strany je při volebním rozhodování pro voliče důležitější (67 %) než osobnost lídra (28 %).
- Nejčastější volební strategií je volba strany bez využití preferenčních hlasů (43 %).
- Se zavedením intenzivních kontrol dovezeného zboží z Polska souhlasí velká většina (70 %) obyvatel kraje.
- Při rozhodování, kam směřovat investice, dávají voliči přednost investicím do zlepšení ovzduší (62 %) před investicemi do zlepšení dopravní infrastruktury (35 %).
- Nová pracovní místa by měla vznikat spíše v nových menších provozovnách v menších obcích (63 %) než při rozšiřování stávajících velkých provozů (31 %).

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- **MINULÁ A SOUČASNÁ VOLBA:** v Moravskosleském kraji jsou výrazně nejloajálnějšími voliči KSČM, 9 z 10 příznivců této strany z r. 2010 ji hodlá volit i v následujících krajských volbách. Následují voliči ČSSD (72 % loajálních) a s odstupem voliči KDU-ČSL (58 % loajálních) a ODS (57 % loajálních). Standardně hůře si v tomto ohledu vede TOP 09 - podíl jejich voličů, chystajících se volit uskupení TOP 09 a Starostové, je 31 %.
- **DEKLAROVANÁ VOLBA V RŮZNÝCH SOCIODEMOGRAFICKÝCH SKUPINÁCH:** ČSSD a KSČM volí častěji lidé nad 60 let a s nižším vzděláním. Příznivci ODS jsou zejména lidé s maturitou, potenciální voliči TOP 09 a Starostové jsou častěji lidé do 30 let a s VŠ vzděláním. Stranu zelených by častěji volily ženy než muži, Nezávislé lidé mladšího středního věku (30-44 let) a SPOZ lidé nad 60 let.

ÚČAST U VOLEB, VOLEBNÍ MODEL MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

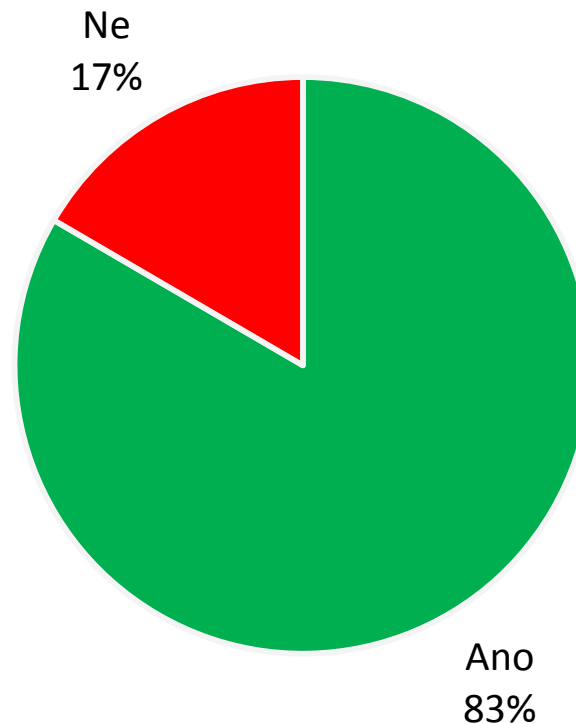

KRAJSKÉ VOLBY 2012 – MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

POVĚDOMÍ O KRAJSKÝCH VOLBÁCH

VĚDÍ LIDÉ O KRAJSKÝCH VOLBÁCH?

- Podíl občanů informovaných o blížících se volbách do krajských orgánů (12. a 13. října 2012) je 83 %.
- V Moravskoslezském kraji je povědomí o volbách na podobné úrovni jako v sousedních krajích (Zlínském a Olomouckém), o něco vyšší informovanost byla zjištěna v kraji Jihomoravském.

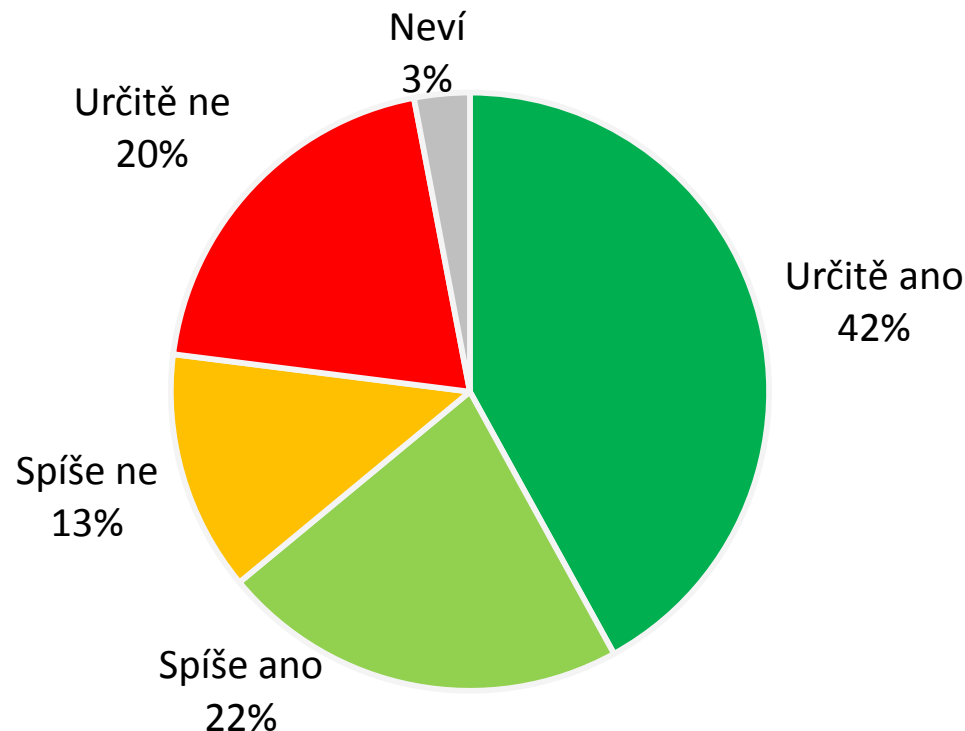

KRAJSKÉ VOLBY 2012 – MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

ÚČAST U VOLEB, VOLEBNÍ MODEL

DEKLAROVANÁ ÚČAST U VOLEB

- Odhad volební účasti pro Moravskosleský kraj je (na základě matematického modelu) 48 %. V minulých volbách do krajských zastupitelstev v r. 2008 byla v tomto kraji volební účast 39 %.
- Povědomí o konání voleb i deklarovaná volební účast standardně roste s věkem, vzděláním a mírou angažovanosti v této oblasti. Z hlediska stranických preferencí vykazují vyšší povědomí o volbách i odhodlání jít k volbám příznivci KDU-ČSL, následují potenciální voliči ČSSD, KSČM a ODS.

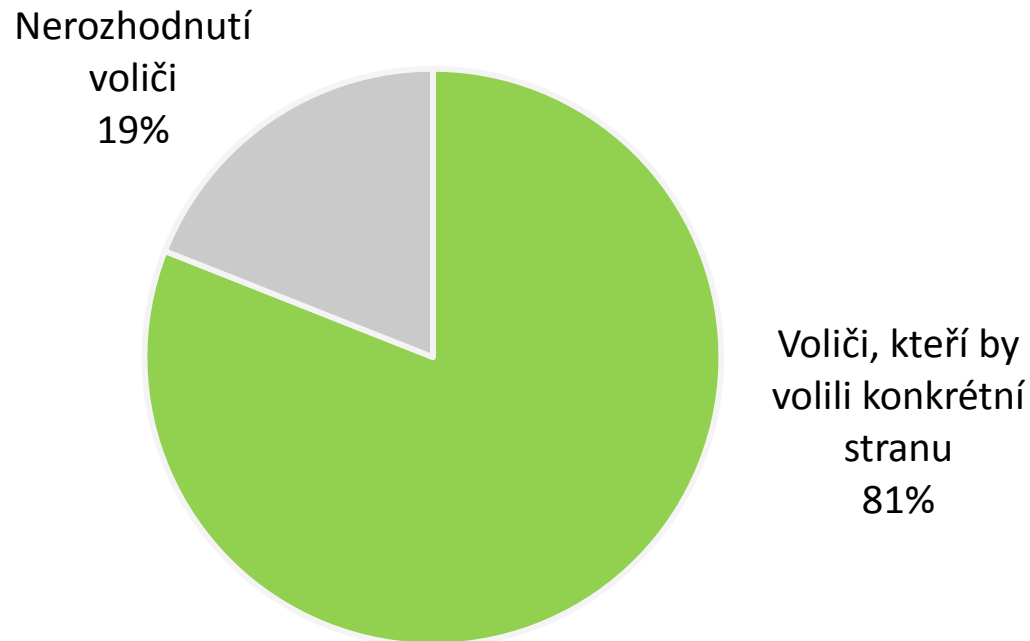

KRAJSKÉ VOLBY 2012 – MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

ÚČAST U VOLEB, VOLEBNÍ MODEL

PODÍL NEROZHODNUTÝCH VOLIČŮ MEZI TĚMI, KTEŘÍ BY ŠLI K VOLBÁM

- 4/5 respondentů deklarujících účast ve volbách již mají vybranou konkrétní stranu, 1/5 se ještě nerozhodla.
- Rozhodnutí dát hlas konkrétní straně jsou častěji muži než ženy, občané z velkých měst nad 50 tis. obyvatel a minulí voliči KSČM a ČSSD (v parlamentních volbách r. 2010).

Poznámka:

Graf zahrnuje pouze respondenty, kteří uvedli, že by se voleb určitě zúčastnili nebo spíše zúčastnili (n=646).

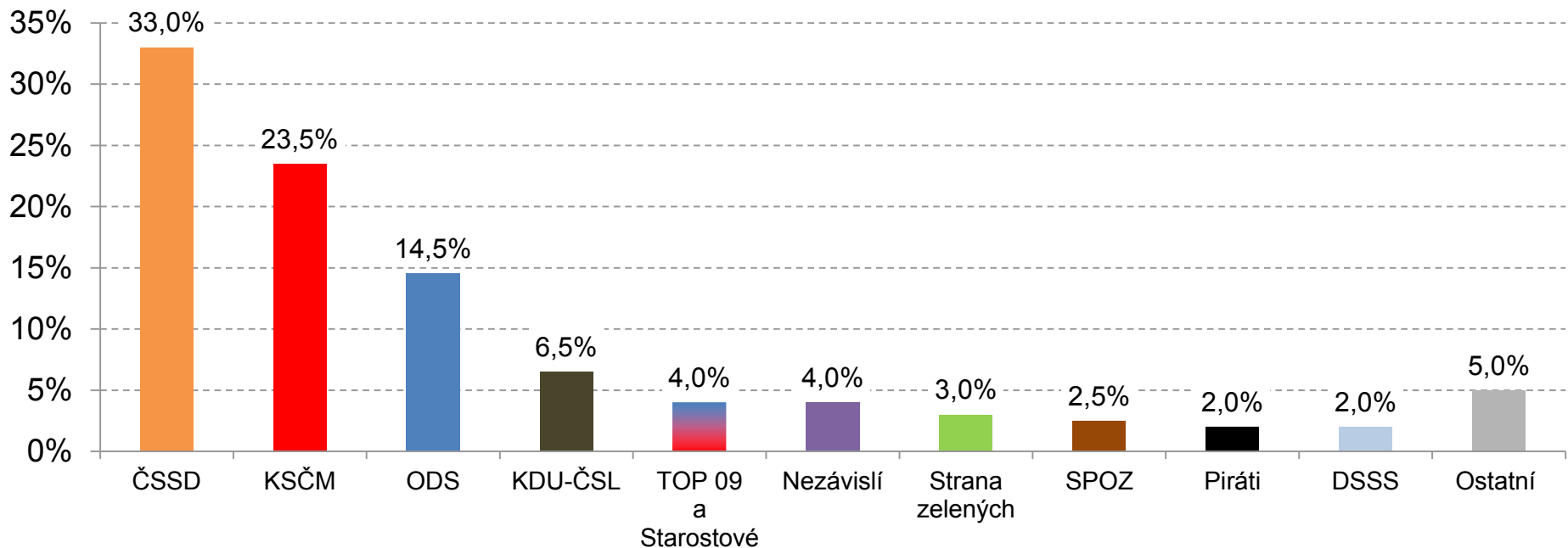

KRAJSKÉ VOLBY 2012 – MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

ÚČAST U VOLEB, VOLEBNÍ MODEL

- Nadpoloviční většinu volebních hlasů by v současné chvíli získala levice (ČSSD a KSČM celkem 56,5 % hlasů). Podobný výsledek zaznamenala levice v tomto kraji i v posledních krajských volbách v r. 2008, ovšem podíl hlasů pro KSČM je momentálně vyšší než před čtyřmi lety. Velký propad zaznamenává ODS (2. místo s 25 % platných hlasů v r. 2008). KDU-ČSL „zůstává na svém“.
- Nově se v první šestici umísťuje TOP 09 a Starostové, která čerpá ze svých vlastních voličů a z voličů ODS a Věcí veřejných v posledních parlamentních volbách v r. 2010. Voliči Nezávislých jsou z hlediska minulé volby poměrně různorodí, nejčastěji jde o minulé voliče ODS (v r. 2010).

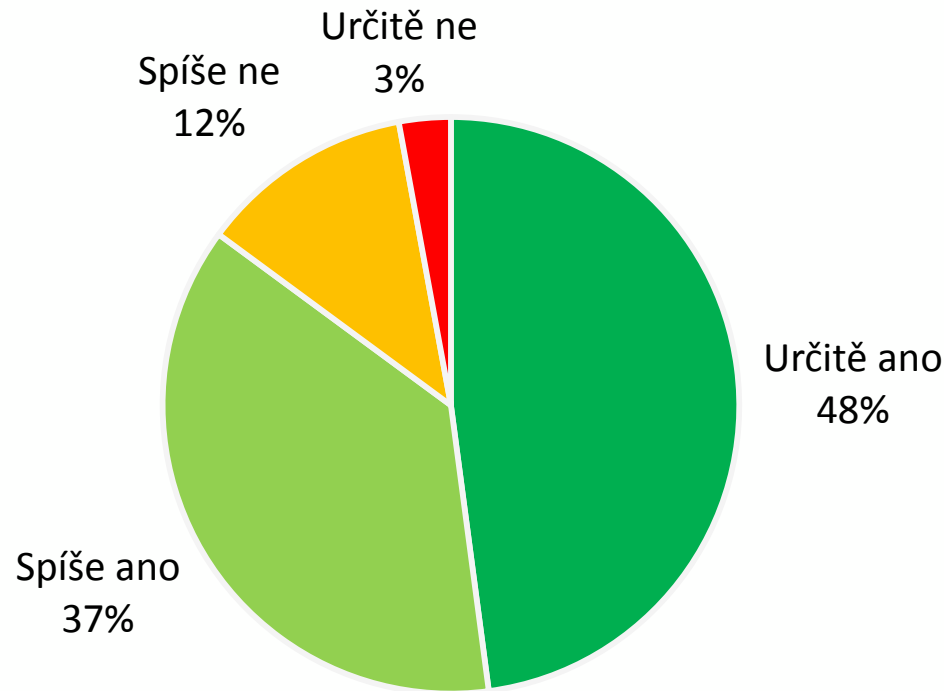

KRAJSKÉ VOLBY 2012 – MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

PŘESVĚDČENÍ O VOLBĚ

DEKLAROVANÉ PŘESVĚDČENÍ O VOLBĚ

- Téměř polovina potenciálních voličů rozhodnutých volit konkrétní stranu deklaruje pevné přesvědčení volit právě tuto stranu (48 %).
- Silněji přesvědčeni o volbě jsou v Moravskoslezském kraji muži než ženy, dále lidé nad 60 let, pravidelní voliči a potenciální voliči KSČM.
- Nejméně pevné rozhodnutí deklarují potenciální voliči TOP 09 a Starostové a rovněž voliči Nezávislých.

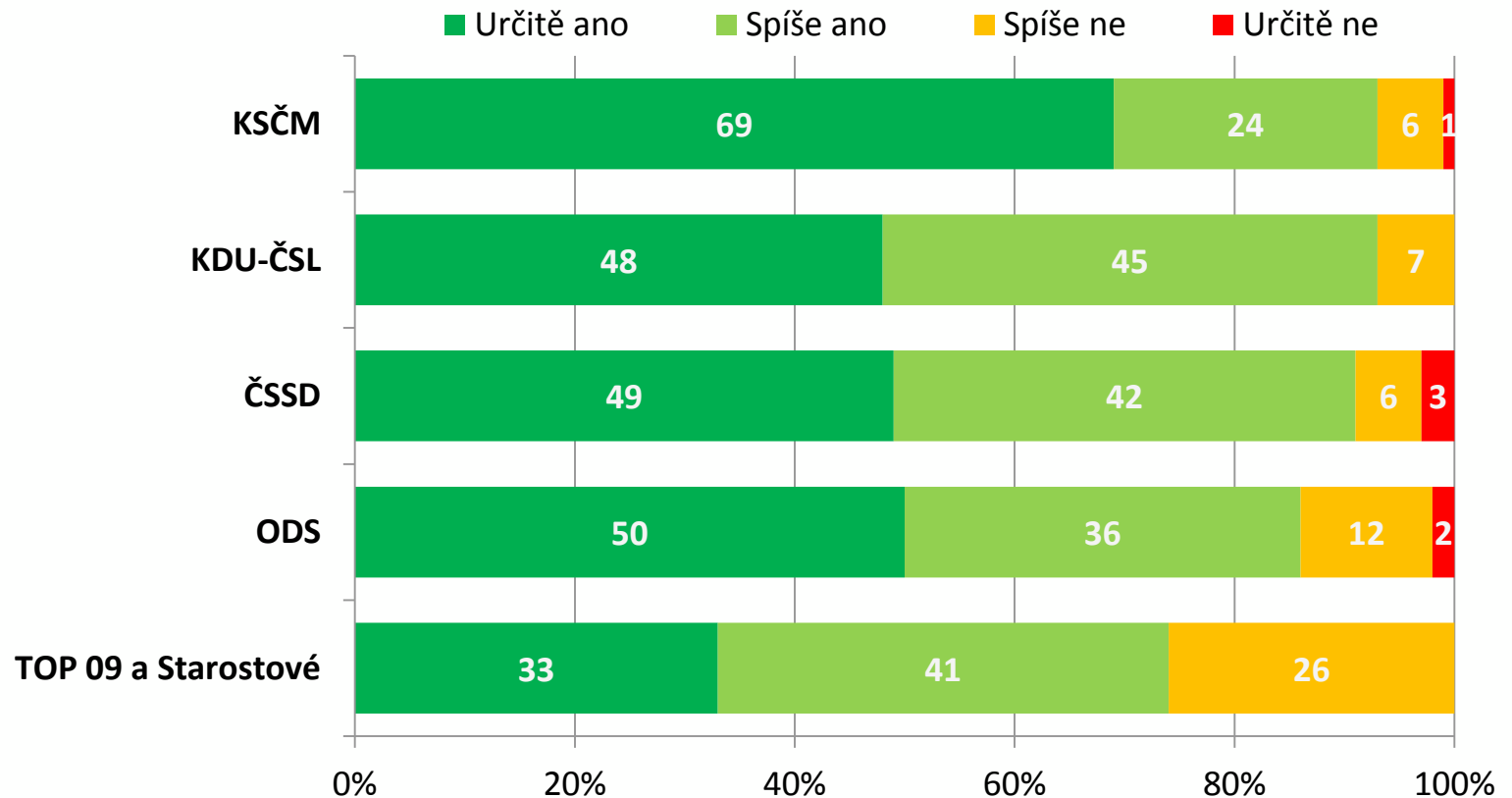

KRAJSKÉ VOLBY 2012 – MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

PŘESVĚDČENÍ O VOLBĚ TŘÍDĚNÉ PODLE STRAN

JSTE O VOLBĚ PŘÁVĚ TĚTO STRANY JIŽ PEVNĚ PŘESVĚDČEN/A?

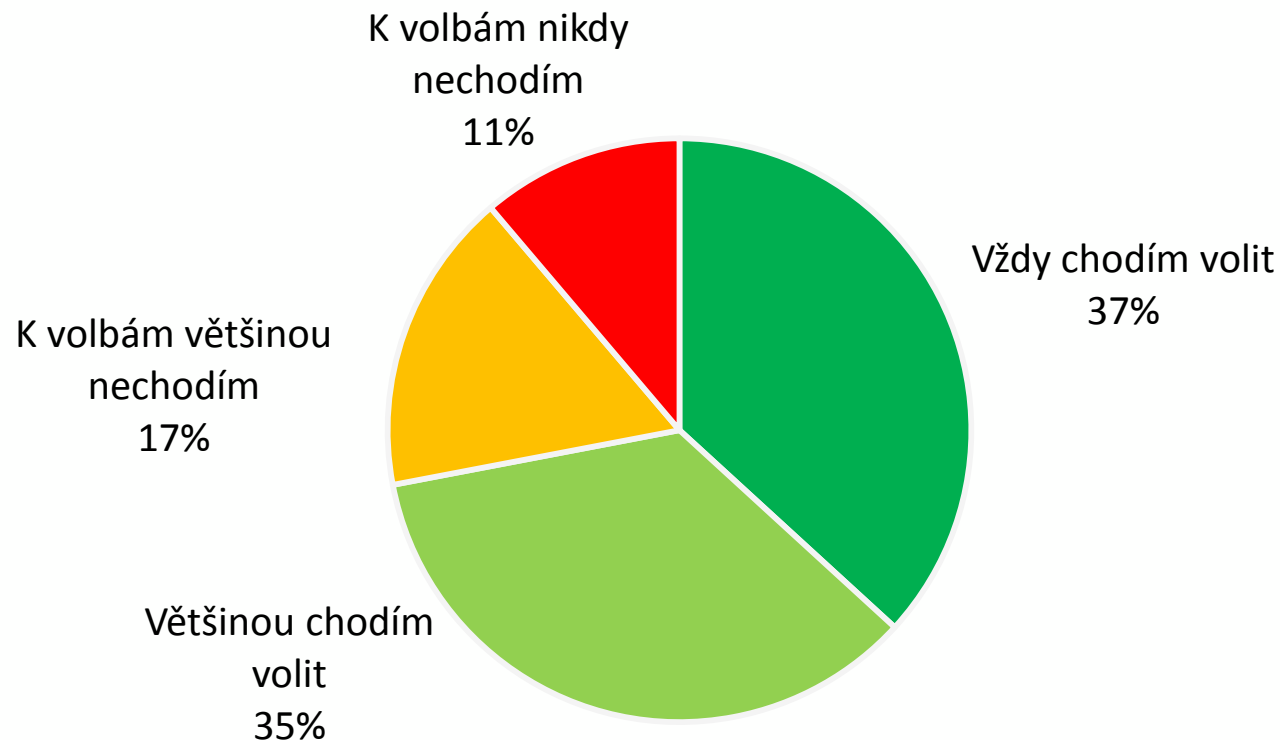

KRAJSKÉ VOLBY 2012 – MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

CHARAKTERISTIKA ÚČASTI U VOLEB

CHARAKTERISTIKA ÚČASTI U VOLEB

- Za pravidelné voliče, kteří vždy chodí k volbám, se v tomto kraji označují necelé 2/5 dotázaných.
- Podíl pravidelných voličů je v Moravskoslezském kraji nejnižší ze všech moravských krajů.
- Shodné s ostatními kraji jsou charakteristiky pravidelných voličů: jedná se nejčastěji o seniory nad 60 let a respondenty s VŠ vzděláním. Z hlediska předpokládané volby jde zejména o potenciální voliče KDU-ČSL a ODS.

SPECIFICKÉ OTÁZKY PRO KRAJ

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

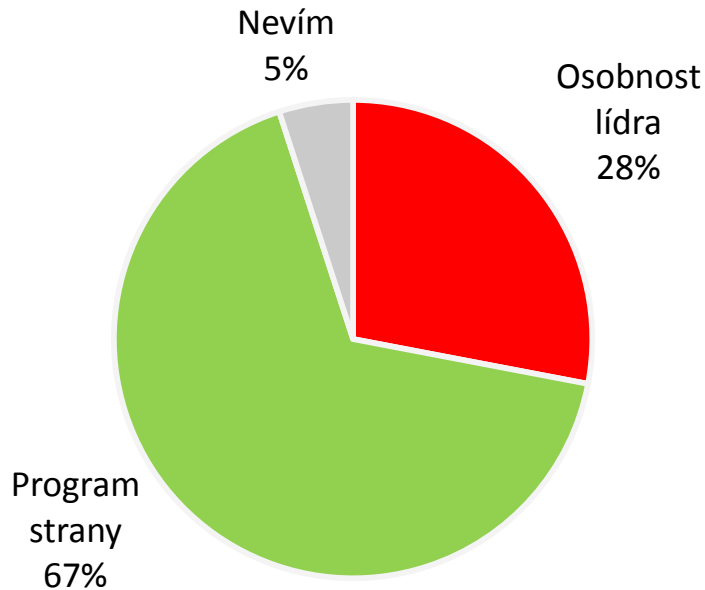
KRAJSKÉ VOLBY 2012 – MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

OSOBNOST LÍDRA KANDIDÁTKY NEBO PROGRAM STRANY

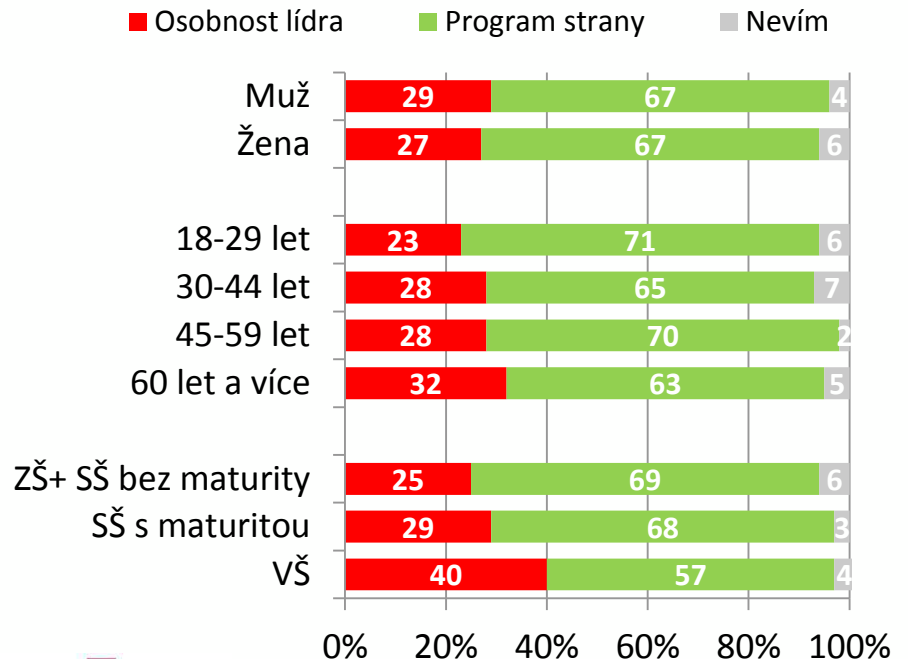
ŘEKL/A BYSTE, ŽE PRO VAŠE PŘÍPADNÉ VOLEBNÍ ROZHODOVÁNÍ JE DŮLEŽITĚJŠÍ?

- Program strany je při volebním rozhodování důležitější než osobnost lídra kandidátky.
- Větší vliv programu strany deklarují celkem 2/3 občanů, nadprůměrně důležitější je pro potenciální voliče ČSSD a KSČM. Naopak podle osobnosti lídra se budou o něco častěji rozhodovat lidé s VŠ vzděláním.

DŮLEŽITĚJŠÍ PRO ROZHODOVÁNÍ...

DĚLENÍ DLE CÍLOVÝCH SKUPIN

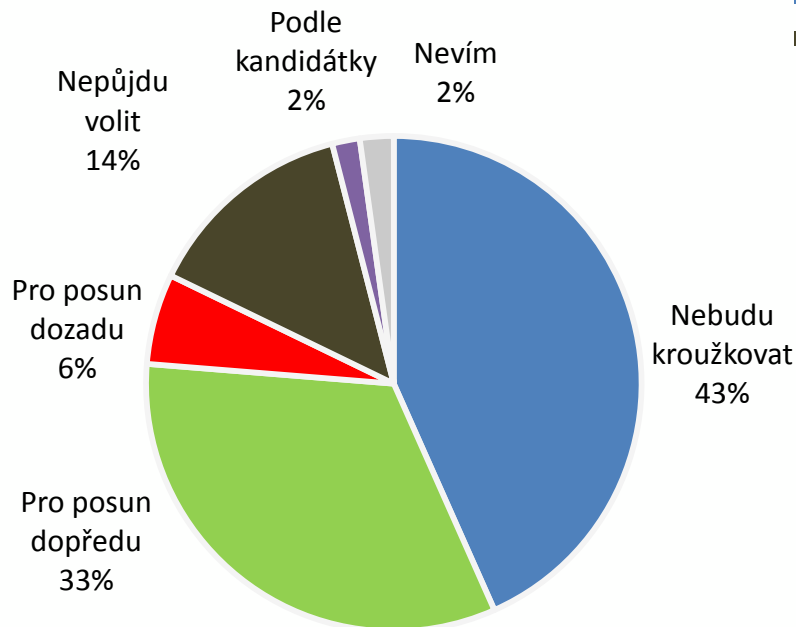
KRAJSKÉ VOLBY 2012 – MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

PREFERENČNÍ HLASY

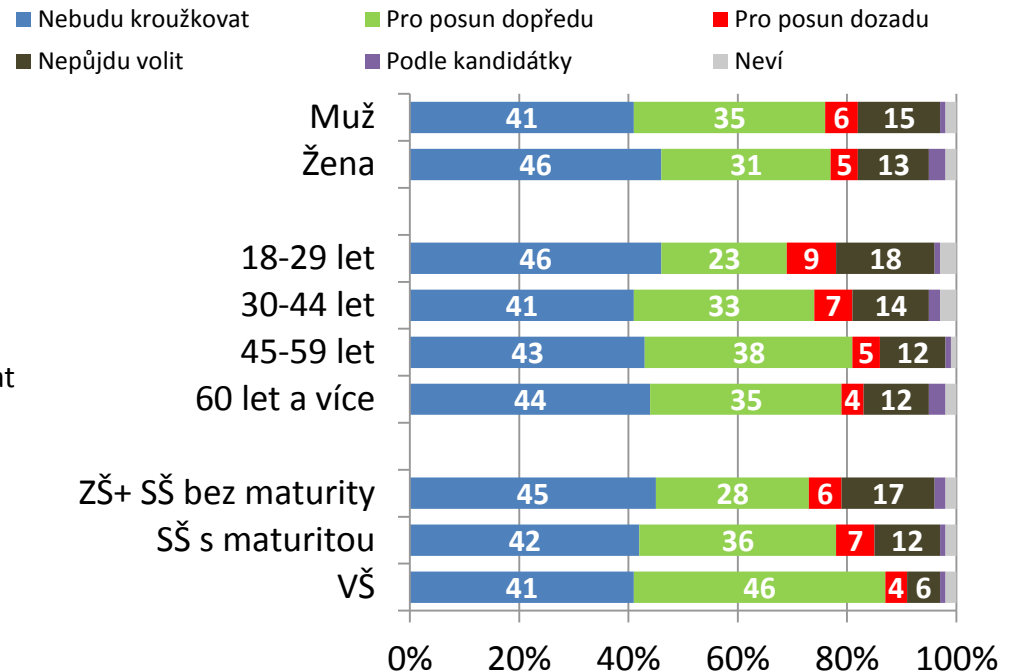
VYUŽIJETE MOŽNOSTI DÁT PREFERENČNÍ HLASY (TZV. KROUŽKOVÁNÍ)?

- Většina voličů v Moravskosleském kraji možnost dát preferenční hlasy v nadcházejících volbách nevyužije.
- Volit pouze stranu bez kroužkování se chystají zejména potenciální voliči KSČM a ČSSD.
- Kroužkovat s cílem posunout kandidáta dopředu hodlá třetina občanů, nejčastěji lidé s VŠ vzděláním, ve věku 45-59 let, pravidelní voliči a potenciální voliči KDU-ČSL.

PREFERENČNÍ HLASY

DĚLENÍ DLE CÍLOVÝCH SKUPIN

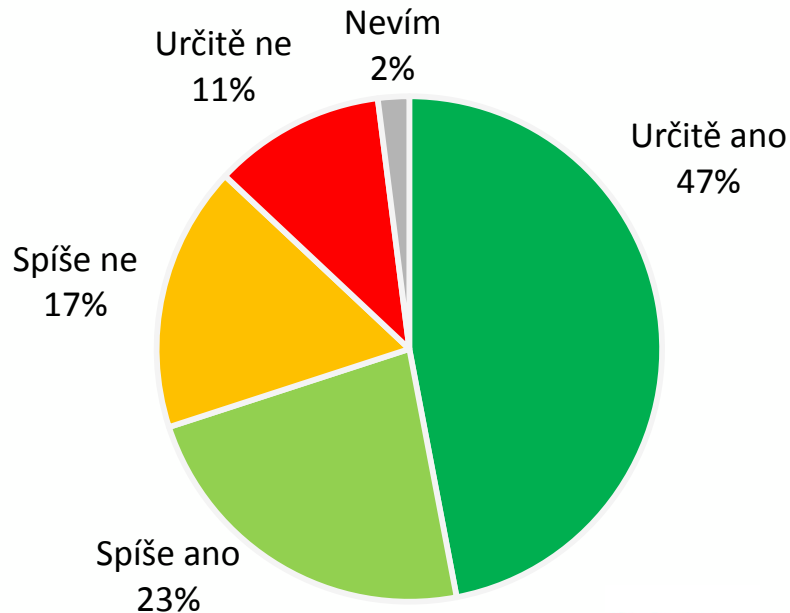
KRAJSKÉ VOLBY 2012 – MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

KONTROLA DOVOZU Z POLSKA

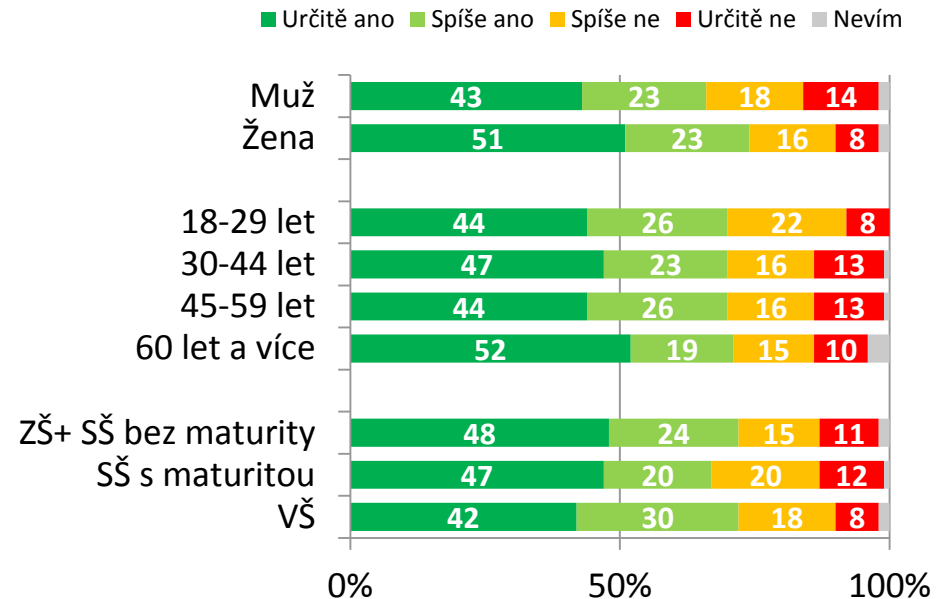
ZAVÉST KONTROLU DOVOZU Z POLSKA I NA ÚKOR OMEZENÍ PŘÍHRANIČNÍHO OBCHODU?

- Většina obyvatel Moravskoslezského kraje (70 %) je pro zavedení intenzivních kontrol dovozu z Polska.
- Kontroly silněji podporují ženy než muži a dále lidé nad 60 let. Z hlediska volebních preferencí pak příznivci Nezávislých a TOP 09 a Starostové.
- Přestože se ke kontrolám většinově přiklánějí všechny sledované sociální a demografické skupiny, o něco slabší podporu pozorujeme mezi potenciálními voliči KDU-ČSL, obyvateli velkých měst nad 50 tis. a lidmi s horší ekonomickou situací.

MĚLA BY CELNÍ SPRÁVA ZAVÉST KONTROLU DOVOZU Z POLSKA?

DĚLENÍ DLE CÍLOVÝCH SKUPIN

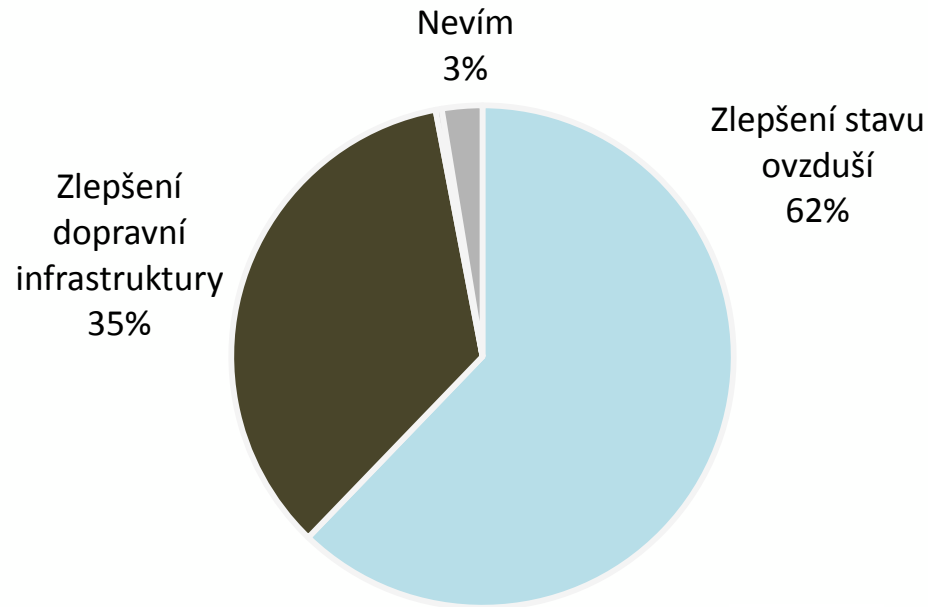
KRAJSKÉ VOLBY 2012 – MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

INVESTICE KRAJE

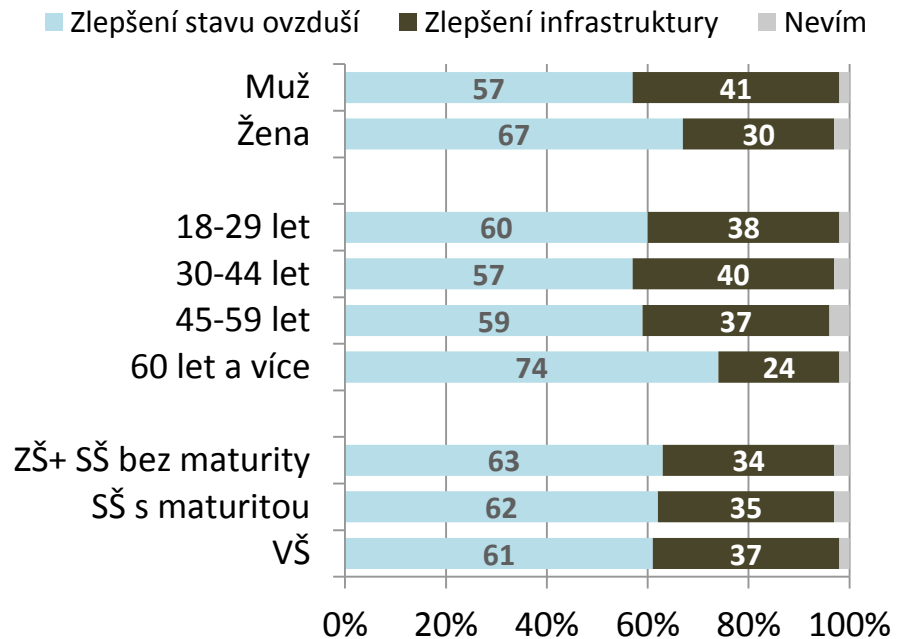
KAM BY MĚLO VEDENÍ KRAJE INVESTOVAT?

- Při volbě mezi investicemi do zlepšení ovzduší nebo dopravní infrastruktury vítězí v Moravskosleském kraji zlepšení ovzduší.
- Do zlepšení stavu ovzduší by spíše investovaly ženy, lidé nad 60 let a obyvatelé okresů Nový Jičín a Ostrava.
- Investice do dopravní infrastruktury podporují více muži a lidé mladšího středního věku (30-44 let).
- Z hlediska volebních preferencí není otázka směřování investic nijak významně (od celkového průměru) diferencována.

KRAJ BY MĚL PODPOŘIT...

DĚLENÍ DLE CÍLOVÝCH SKUPIN

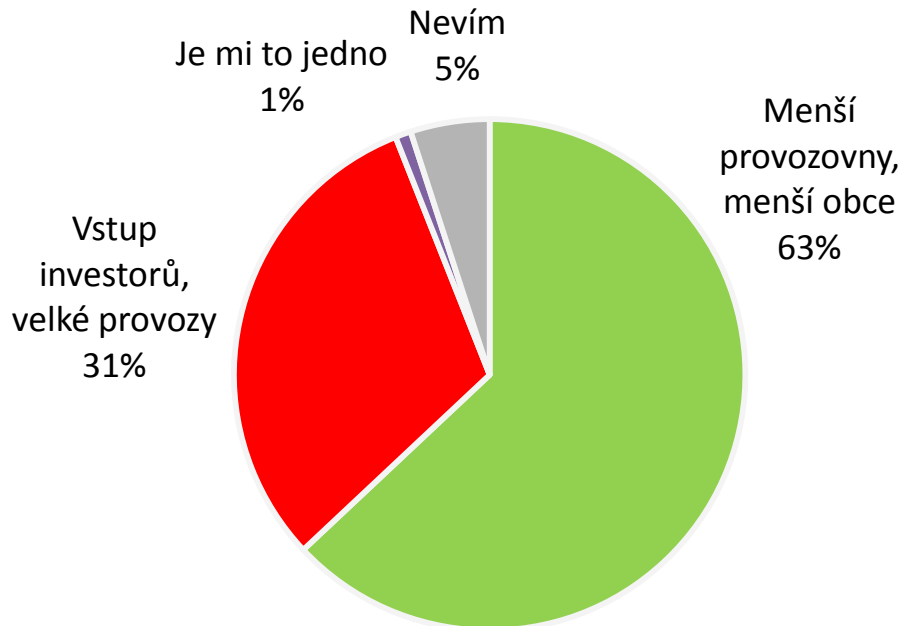
KRAJSKÉ VOLBY 2012 – MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

TVORBA NOVÝCH PRACOVNÍCH MÍST

KRAJ BY MĚL V ZÁJMU VYTVOŘENÍ NOVÝCH PRACOVNÍCH MÍST SPÍŠE PODPOŘIT... ?

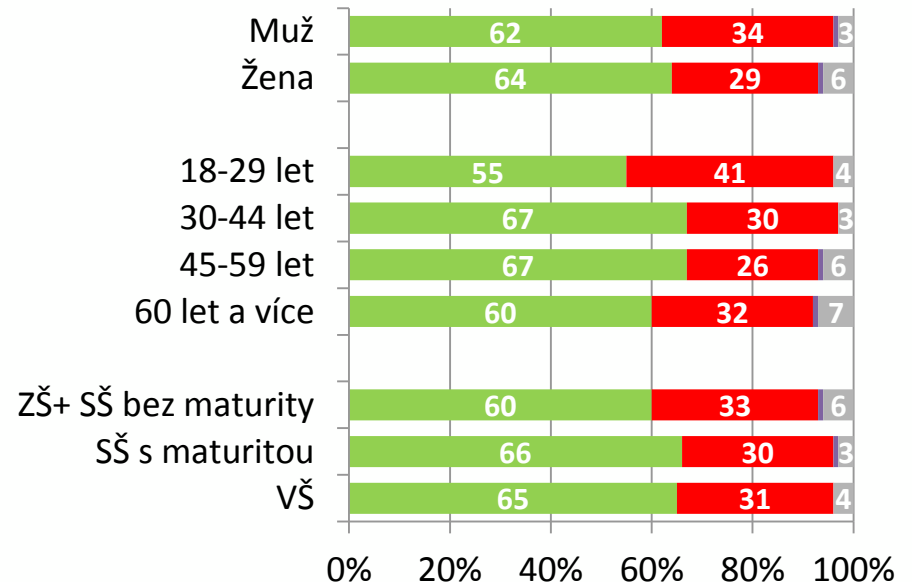
- Kraj by měl v zájmu vytvoření nových pracovních míst podpořit spíše vznik nových malých a středních provozoven v obcích a menších městech (63 %), než lákat nové investory a rozšiřovat stávající průmyslové provozy (31 %).
- Vznik nových menších provozoven by uvítali zejména lidé z obcí s 2-5 tis. obyvateli.
- Nové investory a další rozšíření stávajících velkých provozů by spíše ocenili mladí lidé do 30 let a potenciální voliči KSČM.

CO UDĚLAT PRO VYTVOŘENÍ NOVÝCH PRACOVNÍCH MÍST?

DĚLENÍ DLE CÍLOVÝCH SKUPIN

■ Vznik malých provozoven ■ Rozšíření provozů ■ Je mi to jedno ■ Nevím

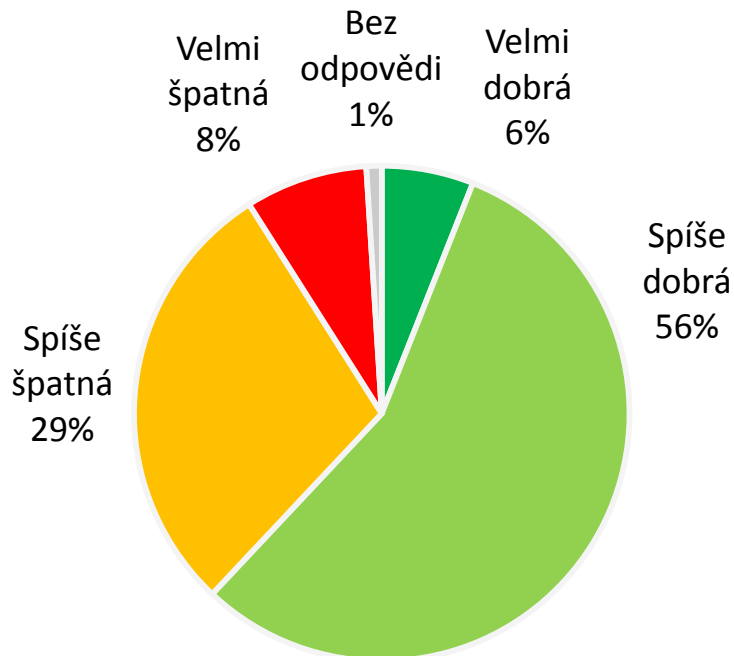
KRAJSKÉ VOLBY 2012 – MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

EKONOMICKÁ SITUACE DOMÁCNOSTÍ

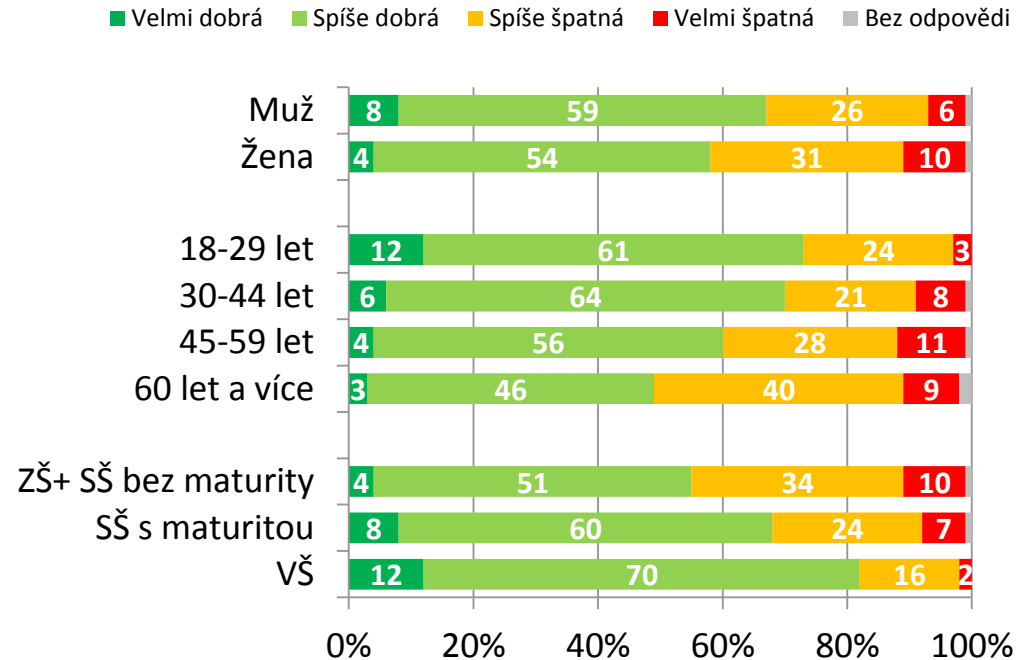
JAK OBČANÉ VNÍMAJÍ EKONOMICKOU SITUACI SVÝCH DOMÁCNOSTÍ?

- Za dobrou považuje ekonomickou situaci své domácnosti v Moravskoslezském kraji 62 % dotázaných.
- Standardně lépe vnímají svoji situaci mladší a vzdělanější, s přibývajícím věkem se situace zhoršuje.

EKONOMICKÁ SITUACE

DĚLENÍ DLE CÍLOVÝCH SKUPIN

PŘÍLOHA A

DEFINICE VOLEBNÍHO MODELU

VOLEBNÍ MODEL je matematický konstrukt, který by měl věrněji než samotné volební preference odrážet aktuální rozložení sil jednotlivých politických uskupení.

Do volebního modelu vstupují pouze respondenti, kteří:

- uvedou, že se určitě nebo spíše zúčastní krajských voleb (Otázka 1)
- uvedou konkrétní preferované politické uskupení pro krajské volby (Otázka 2)
- uvedou, že o volbě dané strany jsou určitě nebo spíše přesvědčeni (Otázka 3)

Volební preference respondentů, kteří splní všechny tři podmínky, jsou sumarizovány a přepočteny na 100%. Tím vznikne volební model, který je obvykle prezentován v podobě grafu. Politická uskupení, která dosáhnou nízkých hodnot, bývají v grafických výstupech zahrnuta do kategorie „Ostatní“.

OTÁZKY POUŽITÉ PŘI KONSTRUKCI VOLEBNÍHO MODELU

Otázka 1. Pokud by se volby do zastupitelstva vašeho kraje konaly příští týden, šel(šla) byste Vy osobně volit?
(1 - Určitě ano, 2 - Spíše ano, 3 - Spíše ne, 4 - Určitě ne)

Otázka 2. Pokud byste (přesto) šel/šla volit, kterou stranu, hnutí nebo koalici byste ve volbách do krajského zastupitelstva pravděpodobně volil/a?

Otázka 3. Jste o volbě právě této strany již pevně přesvědčen/a?
(1 - Určitě ano, 2 - Spíše ano, 3 - Spíše ne, 4 - Určitě ne)

PŘÍLOHA B

INFORMACE O SBĚRU A ZPRACOVÁNÍ DAT

KRAJSKÉ VOLBY 2012

INFORMACE O SBĚRU A ZPRACOVÁNÍ DAT 1/2

VÝZKUMNÉ AGENTURY

Česká televize přizvala ke spolupráci dvě renomované výzkumné agentury - SC&C a STEM/MARK - s prokazatelnými zkušenostmi z výzkumů daného typu. Obě společnosti poskytují výrazně nadstandardní kontrolu provedených rozhovorů, disponují dostatečně širokou a strukturovanou sítí zkušených tazatelů a jsou schopny zajistit extenzivní dohled nad jejich prací.

Klíčoví představitelé obou výzkumných společností jsou členy mezinárodní organizace ESOMAR, a z tohoto titulu jsou povinni dbát ve svých agenturách na dodržování odborných standardů a maximální kvalitu odváděné práce.

ZPRACOVÁNÍ DAT

Zpracování dat z předvolebních výzkumů, včetně analýz a přípravy zpráv, bude plně pod kontrolou České televize. K tomu účelu byl vytvořen tým složený ze zástupců všech tří stran (ČT a obou agentur), který má na starost realizaci výzkumu a dohled nad celým výzkumným procesem.

TERMÍN REALIZACE

Předvolební výzkumy jsou realizovány vždy těsně před vysíláním Otázek Václava Moravce z příslušného kraje, a to v průběhu šesti dnů předcházejících vysílání. Vlastní sběr dat v daném kraji probíhá 3-4 dny.

VÝBĚROVÝ SOUBOR

V každém kraji je dotazován reprezentativní výběrový soubor dospělé populace, a to minimálně o velikosti 1000 respondentů, přičemž každá z výzkumných agentur realizuje minimálně 500 rozhovorů. Respondenti jsou vybíráni na základě kvót na pohlaví, věk, vzdělání, velikosti místa bydliště a okres. Výběr konkrétních míst, ve kterých bude probíhat dotazování, je předem vzájemně konzultován, aby bylo zajištěno co možná nejlepší pokrytí jednotlivých krajů tazatelskými sítěmi obou agentur.

KRAJSKÉ VOLBY 2012

INFORMACE O SBĚRU A ZPRACOVÁNÍ DAT 2/2

METODA SBĚRU DAT

Data budou v rámci předvolebních průzkumů sbírána metodou osobních rozhovorů – kombinací metod CAPI (Computer-Assisted-Personal-Interview), tedy záznamu odpovědí do předem naprogramovaného dotazníku v PC a PAPI (Paper-and-Pencil-Interview), kdy jsou odpovědi respondenta zaznamenávány do vytištěného dotazníku. Každý tazatel může realizovat v příslušném kraji maximálně 20 rozhovorů.

KONTROLA DAT

Zpětně bude kontrolováno okolo 90% všech rozhovorů. Jednak formou audio nahrávek části rozhovorů a také následnou telefonní kontrolou.